

فرم طرح دوره درس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی ایلام

معرفی درس اصول روش تحقیق نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

دانشکده: بهداشت

گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط

* نام و شماره درس: اصول روش تحقیق

* تعداد و نوع واحد: ۱ واحد ۰/۵ نظری - ۰/۵ عملی

* گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط

* رشته و مقطع تحصیلی: مهندسی بهداشت محیط - کارشناسی

* روز و ساعت برگزاری: دوشنبه، ۱۰-۰۸:۳۰

* نام مسئول درس: دکتر سید عباس میرزایی

* آدرس ایمیل: Mirzaee.seyyed@gmail.com

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با چگونگی تدوین طرح های تحقیقاتی و تجزیه و تحلیل داده های بهداشتی با استفاده از نرم افزارهای کامپیوتری

* اهداف اختصاصی یا جزئی درس: هدف اختصاصی بهتر است به صورت رفتاری نوشته شود (هدف رفتاری دارای مخاطب، فعل رفتاری، درجه و معیار و شرایط انجام است)

دانشجو پس از گذراندن این واحد باید:

- ۱- قادر به درک اهمیت و شناخت انواع روش های تحقیق باشد.
- ۲- قادر باشد موضوع مورد علاقه خود را انتخاب کند و برای آن عنوان مناسبی بیابد.
- ۳- قادر باشد برای موضوع انتخابی خود بیان مسئله بنویسد.
- ۴- قادر باشد مطالعات مرتبط با موضوع خود را با روش های مختلف به دست آورد و پس از مرور آنها، در بخش مروری بر مطالعات پروپوزال ارائه نماید.
- ۵- قادر باشد اهداف، فرضیات و سوالات را برای پروپوزال خود تنظیم نماید.
- ۶- قادر باشد جدول متغیرها را برای مطالعه خود تکمیل نماید.
- ۷- با شیوه جمع آوری اطلاعات آشنا شده و قادر باشد شیوه جمع آوری اطلاعات طرح خود را انتخاب و ابزار مربوطه را تهیه نماید.
- ۸- قادر باشد محدودیت ها و ملاحظات اخلاقی و نیز جدول زمان بندی و هزینه های پروپوزال را تنظیم نماید.

*وظایف دانشجویان: (تکالیف دانشجو در طول ترم):

علیرغم ارائه درس به عنوان یک درس نظری، ترکیب نظری و عملی آن اهمیت دارد و می تواند دانشجو را به اهداف ذکر شده برساند. از این رو انتظار می رود دانشجو همگام با کلاس حرکت نموده و تکالیف خواسته شده را انجام دهد.

در این کلاس مباحث نظری مربوط به هر مرحله آموزش داده می شود و از دانشجو خواسته می شود تا نسبت به انجام آن مرحله برای موضوع انتخابی خود طی مدت زمان مشخص اقدام نمایند. با انقضای مدت داده شده، تکالیف به مسئول درس تحویل می گردد و در آغاز جلسه بعدی، نتایج بررسی اشکالات تکالیف داده شده به دانشجویان گفته می شود. بدیهی است دانشجو پس از دریافت نظرات استاد می تواند نسبت به رفع اشکالات و انجام اصلاحات مورد نیاز اقدام نماید.

*منابع اصلی درس (با رعایت اصول منبع نویسی و دادن نشانی برای تهیه آنها شامل کتابخانه، کتابفروشی، اینترنت، .....)

1. Environmental research, John Olive, New York publication, 2001.

۲- تحقیق در سیستم های بهداشتی، شیوه تهیه طرح های تحقیقاتی برای حل معضلات بهداشتی / گروه مولفین سازمان بهداشت جهانی، آخرین ویرایش.

۳- رفعتی حسن (۱۳۸۳)، روش تحقیق و قضاوت آماری، انتشارات دریا

۴- روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی، نگارش حسین ملک افضلی، سید رضا مجدزاده، اکبر فتوحی، سامان توکلی، اداره انتشارات و چاپ دانشگاه علوم پزشکی تهران، آخرین ویرایش.

۵- مهدی آقایی ژبلا، خاتمی سید هادی (۱۳۸۲)، آزمون های آماری در علوم زیست محیطی، سازمان حفاظت از محیط زیست

*روش تدریس + وسایل کمک آموزشی مورد استفاده:

در این درس روش های سخنرانی و ارائه کارگاهی مورد نظر است. از وسایلی همچون کامپیوتر، و تابلو و ... استفاده خواهد شد.

* روش ها و زمان سنجش و ارزشیابی دانشجوی و بارم مربوط به هر ارزشیابی: (نوع امتحانات از لحاظ نحوه طراحی سوال - بارم بندی - زمان امتحانات و تکالیف ذکر شود)

نکته: ارزشیابی پایانی و آزمون پایان ترم مبتنی بر روش های الکترونیک انجام خواهد گرفت.

تاریخ	نمره	روش
۳۰ آذر	۱۴ نمره	ارزشیابی طول ترم، نگارش و ارائه یک طرحنامه (پروپوزال) نهائی در پایان ترم، تهیه یک مقاله مروری در زمینه بهداشت محیط
پایان ترم	۶ نمره	آزمون کتبی پایان ترم

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان

- ✓ حضور منظم در کلاس و شرکت فعال در مباحث
- ✓ انجام منظم تکالیف، شرکت در بحث گروهی
- ✓ در صورت افزایش تعداد دفعات غیبت در کلاس درس، براساس مقررات آئین نامه آموزشی رفتار خواهد شد.
- ✓ رعایت مسایل اخلاقی، اصول اخلاق اسلامی و حرفه ای در کلاس درس

برای هر یک از مصادیقی که از سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی در طرح دوره فعلی ادغام میشود، یکبار جدول زیر را تکمیل

بفرمایید:

عنوان مصداق سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی	با توجه به اهمیت سند تعالی و لزوم آشنایی دانشجویان با آن، بخشی از یک جلسه در خصوص مباحث مربوط به فناوری های پیشرفته در زمینه مباحث تخصصی و آموزشی اختصاص خواهد یافت.
کارگروه تخصصی مرتبط**	☐ ۱- کارگروه تخصصی نظام اعتباربخشی ملی و تدوین استانداردهای آموزشی
	☐ ۲- کارگروه تخصصی مرجعیت علمی و آینده نگاری

☒ ۳- کارگروه تخصصی همگرایی در تعالی علوم و فناوریهای پیشرفته	
☐ ۴- کارگروه تخصصی مدیریت جامع کیفیت در آموزش علوم پزشکی	
☐ ۵- کارگروه تخصصی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی	
☐ ۶- کارگروه تخصصی اقتصاد آموزش	
☐ ۷- کارگروه تخصصی بین المللی سازی آموزش علوم پزشکی	
☐ ۸- کارگروه تخصصی اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش علوم پزشکی	
☐ ۹- کارگروه تخصصی کارآفرینی و کسب و کارهای دانش بنیان	
☐ ۱۰- کارگروه تخصصی توسعه آموزش و فناوری های نوین ارتقای یادگیری	
☐ هدف کلی ☒ اهداف رفتاری ☐ وظایف دانشجویان ☐ منابع اصلی ☒ روش تدریس ☒ وسایل کمک آموزشی ☐ سنجش و ارزشیابی	در کدام قسمت از طرح دوره بیان شده است؟
با توجه به اهمیت سند تعالی آموزش و لزوم آشنایی دانشجویان با آن و بکارگیری آن در آموزش، محتوای تدریس براساس فناوری های پیشرفته موجود در مطالب درسی ارائه خواهد گردید.	توضیحات مربوط به نحوه ی ادغام مصادیق سند تعالی در آموزش دانشجویان روش معرفی مصداق را مختصراً توضیح دهید
محتوای تدریس براساس فناوری های پیشرفته موجود در مطالب درسی ارائه خواهد گردید و همچنین از محتوای الکترونیک (فیلم، کلیپ، صوت و...) برای درس و یادگیری بیشتر استفاده خواهد شد	مستندات (در صورت لزوم)

ردیف	روز	ساعت	عنوان	مدرس
۱	سه شنبه	۱۲- ۱۰	معارفه و آشنائی، بیان اهداف درس و تبیین خط و مشی کلاس، تعریف پروپوزال، اهمیت و ضرورت نگارش پروپوزال، اجزای یک پروپوزال	دکتر سید عباس میرزایی
۲	سه شنبه	۱۲- ۱۰	مبانی نظری تحقیق، سوال اصلی تحقیق، بیان مسئله و انواع تحقیقات بنیادی و کاربردی، انواع مطالعات در علوم پزشکی	دکتر سید عباس میرزایی
۳	سه شنبه	۱۲- ۱۰	اولویت بندی مسائل برای تحقیق و بیان مسئله (تجزیه و تحلیل و توجیه نیاز به تحقیق، معیارهای انتخاب موضوع) - نگارش عنوان موضوع تحقیق، سوابق و ادبیات تحقیق، اهداف تحقیق، فرضیه ها، نوع تحقیق،	دکتر سید عباس میرزایی
۴	سه شنبه	۱۲- ۱۰	انواع مطالعات (کیفی، تجربی، نیمه تجربی، اپیدمیولوژیک (مشاهده ای و تجربی)، آزمایشگاهی، شبیه سازی، مدلسازی)،	دکتر سید عباس میرزایی
۵	سه شنبه	۱۲- ۱۰	جامعه آماری، تعیین حجم نمونه و روش نمونه گیری، روش و ابزار گردآوری اطلاعات، روش تجزیه و تحلیل آنها، زمان و طول اجرای مدت تحقیق، مدیر و عوامل اجرایی تحقیق، هزینه های تحقیق	دکتر سید عباس میرزایی

دکتر سید عباس میرزایی	آشنائی با مروری بر متون و اطلاعات و طریقه نگارش آن (نحوه استفاده از کتب، مجلات، اینترنت و ...)، ابزارها و وسایل و شرایط تحقیق، تعریف واژگان و اصطلاحات تخصصی طرح	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۶
دکتر سید عباس میرزایی	تنظیم اهداف (کلی، جزئی و کاربردی)، فرضیات، سوالات	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۷
دکتر سید عباس میرزایی	جامعه و نمونه مورد بررسی، روش های نمونه گیری، حجم نمونه	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۸
دکتر سید عباس میرزایی	شیوه های جمع آوری اطلاعات، فنون جمع آوری داده های اولیه (پرسشنامه، چک لیست، استفاده از نقشه ها، نحوه نمونه برداری از آب، خاک، هوا و موجودات زنده)، داده های ثانویه، پیش آزمایی طرح تحقیقاتی (بررسی مشکلات و اشتباهات احتمالی درانتخاب نمونه) ، محدودیت ها و راهکارهای رفع آنها، ملاحظات اخلاقی در تحقیق، منبع(رفرنس) نویسی بر طبق الگوهای رایج(هاروارد، ونکوور، ...)	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۹
دکتر سید عباس میرزایی	آموزش مقاله نویسی، شروع مقاله نویسی، ویژگی های یک مقاله علمی، چهارچوب مقاله و قواعد مقاله نویسی، اصول و معیارهای محتوایی پژوهش علمی (فرایند تفکر، منطقی بودن، انسجام و نظام دار بودن، نیازهای فعلی جامعه علمی و...)، گزارش روش شناسی تحقیق	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۱۰
دکتر سید عباس میرزایی	ساختار مقاله علمی، موضوع یا عنوان، مولفان، چکیده،واژگان کلیدی،مقدمه، مواد و روش ها، یافته ها، بحث و نتیجه گیری، فهرست منابع، زیرنویس، استناد دادن معادل ها، نکات اساسی در ارسال مقالات به نشریات علمی، دلایل عدم پذیرش چکیده یک مقاله در نشریه علمی، آئین نگارش پایان نامه، تنظیم فصول ، نحوه ذکر مراجع ، و....	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۱۱
دکتر سید عباس میرزایی	در بخش عملی آموزش نرم افزار EndNote و کار عملی	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۱۲
دکتر سید عباس میرزایی	در بخش عملی آموزش نرم افزار Mendeley و کار عملی	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۱۳
دکتر سید عباس میرزایی	تهیه مستقل یک طرحنامه(پروپوزال) طرح پژوهشی بر پایه آموزش های کسب شده توسط هر دانشجو در زمینه بهداشت محیط	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۱۴
دکتر سید عباس میرزایی	تهیه یک مقاله مروری در زمینه بهداشت محیط	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۱۵
دکتر سید عباس میرزایی	رفع ابهامات، پاسخگوئی به سوالات دانشجویان و اصلاح نهایی پروپوزال	-۱۲ ۱۰	سه شنبه	۱۶
	امتحان نهائی			۱۷